

SAMKEPPNISEFTIRLITIÐ

Þriðjudagur, 28. október 2014

Ákvörðun nr. 27/2014

Samruni Landvéla ehf. og Fálkans hf.

I.

Málavextir og málsmeðferð

Þann 20. júní sl. barst Samkeppniseftirlitinu samrunatilkynning vegna kaupa Landvéla ehf. (hér eftir Landvélar) á öllum hlutum í Fálkanum hf. (hér eftir Fálkinn) í samræmi við 17. gr. a samkeppnislaga nr. 44/2005.

Tilkynningunni fylgdi m.a. kaupsamningur um kaup Landvéla á öllu hlutafé í Fálkanum. Auk þess fylgdu með samrunaskránni ársreikningar samrunaaðila. Að mati Samkeppniseftirlitsins felur framangreindur gerningur í sér samruna í skilningi 17. gr. samkeppnislaga og fellur hann því undir samrunaeftirlit 17. gr. a laganna, þar sem veltuskilyrði eru uppfyllt.

Með bréfi dags. 2. júlí 2014 tilkynnti Samkeppniseftirlitið samrunaaðilum að samrunatilkynningin teldist fullnægjandi og að frestir eftirlitsins til að rannsaka samrunann skv. 17. gr. d. samkeppnislaga nr. 44/2005 hefðu hafist þann 23. júní 2014. Við nánari eftirgrennslan Samkeppniseftirlitsins kom þó í ljós að þær upplýsingar sem veittar voru í IV. kafla samrunaskrár um eignarhald og yfiráð voru ófullnægjandi. Var samrunaaðilum tilkynnt um framangreint með bréfi, dags. 9. júlí 2014, og óskaði Samkeppniseftirlitið skýringa á því hvers vegna ekki hafi verið greint frá öllum fyrirtækjum innan sama fyrirtækjahóps og Landvélar tilheyra í samrunaskrá. Þá óskaði Samkeppniseftirlitið jafnframt nánar tilgreindra gagna og upplýsinga. Í kjölfarið, með tölvupósti þann 11. júlí 2014, bárust Samkeppniseftirlitinu skýringar samrunaaðila á því hvers vegna ekki hafi verið gerð grein fyrir öllum fyrirtækjum innan sama fyrirtækjahóps og Landvélar í samrunaskrá, sbr. ákvæði IV. kafla viðauka I við reglur Samkeppniseftirlitsins um tilkynningu og málsmeðferð í samrunamálum nr. 684/2008. Hafi það stafað af misskilningi tilkynnanda á því hvernig túlka skyldi framangreint ákvæði. Á fundi með Samkeppniseftirlitinu þann 14. júlí 2014 voru Samkeppniseftirlitinu afhendar upplýsingar um öll fyrirtæki innan sama fyrirtækjahóps og Landvélar ásamt ársreikningum Vélaverkstæðis Hjalta Einarssonar ehf. (hér eftir VHE) fyrir árin 2011 og 2012. Með bréfi dags. 16. júlí 2014 tilkynnti Samkeppniseftirlitið að með móttöku framangreindra upplýsinga teldist samrunatilkynningin fullnægjandi samkvæmt ákvæðum samkeppnislaga nr. 44/2005.

Með bréfi, dags. 18. ágúst 2014, tilkynnti Samkeppniseftirlitið samrunaaðilum að rannsaka þyrfti samkeppnisleg áhrif samrunans frekar, sbr. 1. mgr. 17. gr. d

samkeppnislaga. Bæði Landvélar og Fálkinn starfa sem birgjar fyrir verktaka sem starfa við viðhalds- og viðgerðarverkefni sem tengist margþættri iðnaðarstarfssemi. Móðurfélag Landvéla, VHE, er umfangsmikill verktaki í ýmis konar viðhalds- og viðgerðarverkefnum fyrir iðnaðarfyrirtæki. Í ljósi þessa, og með vísan til sjónarmiða ýmissa aðila sem starfa á markaðnum og tengdum mörkuðum, taldi eftirlitið nauðsynlegt að rannsaka nánar möguleg áhrif samrunans að þessu leyti.

Vegna rannsóknar málsins hefur Samkeppniseftirlitið aflað upplýsinga og sjónarmiða frá aðilum sem gætu haft hagsmuni af úrlausn málsins eða veitt eftirlitinu upplýsingar. Að því marki sem Samkeppniseftirlitið telur upplýsingar og viðhorf aðila skipta máli fyrir athugun máls þessa er þeirra getið í ákvörðuninni.

II.

Aðilar samrunans

Aðilar samrunans eru Landvélar og Fálkinn. Í samrunaskrá kemur fram að með umræddum samruna eignist Landvélar allt hlutfé í Fálkanum. Ekki sé ætlunin að Landvélar og Fálkinn renni saman í eitt félag og muni fyrirtæki undir vörumerki Fálkans starfa áfram og bæði félögin verða hluti af sömu fyrirtækjasamstæðu. Samkvæmt samrunaskrá eru Landvélar í 100% eigu VHE. VHE sérhæfir sig í þjónustu og þróun lausna fyrir áliðnaðinn. Allra síðustu misseri hefur félagið verið að styrkja byggingardeild fyrirtækisins en sú deild sér um ýmis konar byggingarverkefni innanlands. Fer VHE með yfirráð í nokkrum félögum auk Landvéla. Í fyrsta lagi má nefna félögin VHE – Austur ehf., Garðaholt 7 ehf. og Reyðará ehf. Umrædd félög eru öll fasteignafélög og annast eingöngu fasteignarrekstur. Þá fer VHE einnig með yfirráð í félögum PON ehf., Raf-X ehf., Stekk ehf., Grand Canal ehf. og Á.B. Lyftingu ehf. Starfsemi PON ehf. felst í þjónustu, innflutningi og sölu á lyfturum, Raf-X ehf. er gamalgróið fyrirtæki í rafverktöku og starfsemi Stekks ehf. felst í hreinsun og sinkhúðun á járn. Þá rekur Grand Canal ehf. gistiheimili í Hafnarfirði og leigir Á.B. Lyfting ehf. út kranabíla. Einnig fer VHE með yfirráð yfir félögum HYM ehf., Verbúðinni ehf. og Fonsa ehf. en engin starfsemi er í þeim félögum.

Í samrunaskrá segir að kjarnastarfssemi Landvéla sé innflutningur og sala á ýmsum búnaði sem notaður er við margvíslegan iðnað og vélbúnað. Þessu til stuðnings reki fyrirtækið sérhæft verkstæði fyrir viðgerðir á vökvadælum og mótorum ásamt eigin smíði og hönnun á vöкваafsstöðvum. Landvélar fara með yfirráð yfir félögum Málmiðjunni ehf. og Straumrás ehf. sem selur sambærilegar vörur á Akureyri og Landvélar selur á höfuðborgarsvæðinu. Vöruframboð Straumrásar kemur að meirihluta frá Landvélum en félagið er þó rekið sem sjálfstæð eining. Málmiðjan ehf. er fasteignafélag og eina eign þess er fasteignin að Smiðjuvegi 66 þar sem Landvélar eru með starfsemi sína.

Þá segir í samrunaskrá að Fálkinn sé rótgróið þjónustu- og tæknifyrirtæki fyrir margvíslegan iðnað og vélbúnað. Fyrirtækið reki verslun og þjónustuverkstæði að Dalvegi 10-14 í Kópavogi. Verslunin skiptist í þrjú megin svið; bíla og vélavörur, véltæknivörur og raftæknivörur.

Að mati samrunaaðila starfa Landvélar og Fálkinn á viðhalds- og viðgerðamarkaði. Starfsemi Landvéla snýr nær eingöngu að þjónustu við iðnað á meðan Fálkinn starfar einnig á almennum neytendamarkaði, einkum við sölu á bílavarahlutum og rafmagnsvörum. Á meðal helstu viðskiptavina samrunaaðila eru vélsmiðjur, útgerðir, bændur, framleiðslufyrirtæki og stóriðja og er vöruframboð þeirra yfirgripsmikið og nær yfir margskonar vörur sem notaðar eru við fjölbreytta iðnaðarstarfssemi. Í samrunaskrá segir að vöruúrval samrunaaðila sé að miklu leyti á ólíkum sviðum og er helsta skörun á vöruframboði fyrirtækjanna sögð vera á sviði drif- og annars vélbúnaðar. Í samrunaskrá segir að keppinautar séu fjölmargir og oft er hver þeirra í samkeppni á afmörkuðu sviði fremur en í heild sinni. Landfræðilegi markaðurinn er allt landið en sala utan landsteinanna er nær einungis til íslenskra aðila sem hafa með höndum tímabundna starfssemi erlendis.

Samkeppniseftirlitið getur fallist á rök samrunaaðila þess efnis að þeir starfi á viðhalds- og viðgerðamarkaði, nánar tiltekið sem birgjar fyrir þann markað. Rök geta þó staðið til þess að skilgreina markaðinn þrengra m.a. eftir því á hvaða sölustigi fyrirtæki starfa og á hvaða sviðum starfsemi þeirra er. Við úrlausn þessa máls er þó ekki þörf að taka afstöðu til þess hvort rök standi til þess að skilgreina ætti markaðinn þrengra. Eins og áður greinir starfa bæði Landvélar og Fálkinn sem birgjar fyrir verktaka í viðhalds og viðgerðarverkefnum sem tengjast margþættri iðnaðarstarfssemi. Móðurfélag Landvéla, VHE, er umfangsmikill verktaki í ýmis konar viðhalds og viðgerðarverkefnum fyrir iðnaðarfyrirtæki.

III.

Niðurstaða

Við mat á samkeppnislegum áhrifum af samruna ber að líta til þess hvort samruninn leiði til þess að markaðsráðandi staða verði til eða styrkist eða samruninn leiði til þess að samkeppni raskist að öðru leyti með umtalsverðum hætti, sbr. 17. gr. c samkeppnislaga. Í 4. gr. samkeppnislaga kemur fram að markaðsráðandi staða sé fyrir hendi þegar fyrirtæki hefur þann efnahagslega styrk að geta hindrað samkeppni á þeim markaði sem máli skiptir og að það geti að verulegu leyti starfað án þess að taka tillit til keppinauta, viðskiptavina og neytenda.

Vegna rannsóknar málsins hefur Samkeppniseftirlitið aflað upplýsinga og sjónarmiða frá helstu viðskiptavinum og keppinautum samrunaaðila hér á landi. Við mat á áhrifum samrunans hefur Samkeppniseftirlitið m.a. litið til þess hvort samruninn kunni að raska samkeppni á þeim markaði sem VHE starfar á. Eftirlitið hefur aflað upplýsinga um umsvif aðila í viðhalds- og viðgerðarverkefnum fyrir ýmis konar iðnaðarstarfssemi. Framlagðar upplýsingar voru greindar niður á eðli verkefna s.s. til stóriðju og sjávarútvegs. Jafnframt var leitað sjónarmiða frá fjölda birgja sem hafa með höndum sambærilega starfssemi og samrunaaðilar. Með vísan til þeirra sjónarmiða og annarra gagna málsins fær Samkeppniseftirlitið ekki séð að samruninn leiði til þess að samkeppni raskist, sbr. 17. gr. c samkeppnislaga. Á grundvelli alls framangreinds telur Samkeppniseftirlitið ekki ástæðu til að aðhafast í tengslum við þennan samruna.

IV.

Ákvörðunarorð:

**„Samkeppniseftirlitið telur ekki ástæðu til að aðhafast frekar vegna kaupa
Landvéla ehf. á öllum hlutum í Fálkanum hf.“**

Samkeppniseftirlitið

Páll Gunnar Pálsson